YSGOL GYMRAEG

CADW IAITH CADW GWLAD

BRYN Y MÔR

Polisi Cydraddoldeb

2026-2030

Mabwysiadu'r Polisi / Adopted Policy
Dyddiad Adolygu gan y Corff Llywodraethu: 03.12.26 Reviewed by Governing body:
Dyddiad cadarnhau a chymeradwyo gan y Corff Llywodraethu Llawn: 03.12.26 Date of confirmation and approval by the Full Governing Body:
Llofnod Cadeirydd y Llywodraethwyr: Signature of the Chair of Governors:

Mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn ganolog i gynllunio, polisïau, arfer ac ethos ein hysgol. Fel ysgol sy'n parchu hawliau, yn ogystal ag addysgu am hawliau plant, rydym hefyd yn modelu hawliau a pharch ym mhob perthynas - yn gysylltiedig ag Erthygl 3 (y Confensiwn ar Hawliau'r Plentyn)

Cynnwys

1. Ein hysgol

1.1 Gwerthoedd
1.2 Nodweddion
1.3 Prif-ffrydio cydraddoldeb mewn polisi ac arfer
1.4 Pennu ein hamcanion cydraddoldeb

2. Cyfrifoldebau

2.1 Corff Llywodraethu
2.2 Uwch Dîm Arweinyddiaeth
2.3 Staff – addysgu a rhai nad ydynt yn addysgu

3. Casglu gwybodaeth a chynnwys

3.1 Diben a phroses
3.2 Mathau o wybodaeth a gesglir
3.3 Cynnwys

4. Asesiad Effaith Cydraddoldeb

5. Amcanion a chynlluniau gweithredu

6. Cyhoeddi ac adrodd

7. Monitro ac adolygu

Atodiadau

Atodiad 1 Amcanion Llywodraeth a'r Sir

Atodiad 2 Amcanion Cydraddoldeb a Chynllun Gweithredu'r Ysgol

Atodiad 3 Cynllun Hygyrchedd yr Ysgol

1. Ein Nodweddion Unigryw, ein Blaenoriaethau a'n Nodau

1.1 Gwerthoedd yr ysgol

Yn Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn-y-môr, rydym yn ymroddedig i sicrhau cydraddoldeb addysg a chyfleoedd i bob disgybl, staff, rhiant a gofalwr sy'n derbyn gwasanaethau gan yr ysgol, heb ystyried anabledd, hil, rhyw, oedran, tueddfryd rhywiol, crefydd neu gred, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, priodas a phartneriaeth sifil. Ein nod yw datblygu diwylliant o gynnwys ac amrywiaeth lle bo pawb sy'n gysylltiedig â'r ysgol yn ymfalchïo yn eu hunaniaeth ac yn gallu cymryd rhan yn llawn ym mywyd yr ysgol.

Caiff cyflawniad disgyblion ei fonitro a byddwn yn defnyddio'r data hwn er mwyn cefnogi disgyblion, gwella safonau a sicrhau addysgu cynhwysol. Byddwn yn mynd i'r afael â gwahaniaethu drwy hyrwyddo cydraddoldeb mewn modd cadarnhaol, gan herio bwlio ac ystrydebau a chreu amgylchedd sy'n hyrwyddo parch at bawb. Yn Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn-y-môr, rydym yn credu mai cryfder yw amrywiaeth, y dylid ei barchu a'i ddathlu gan bawb sy'n dysgu, yn addysgu ac yn ymweld yma.

1.2 Nodweddion ein hysgol

Mae Ysgol Gymraeg Bryn-y-môr yn ysgol gynradd Gymraeg sy'n darparu addysg i ddisgyblion rhwng 3 ac 11 oed. Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o ddalgylch mawr sy'n cynnwys Brynhyfryd, Brynmill, Cwmbwrla, yr Hafod, Parklands, San Helen, Sgeti, Heol Teras, Trefansel a Waun Wen, Marina a Townhill a Mayhill.
Mae 296 o ddisgyblion ar y gofrestr sy'n cynnwys 43 o ddisgyblion rhan-amser.
Daw plant i'r dosbarth meithrin yn rhan-amser ar eu pen-blwydd yn dair oed.

Mae'r ysgol yn gwasanaethu cymuned gymysg o deuluoedd sy'n dod o gefndiroedd acamediadd economaidd amrywiol. Mae amrywieth o fewn fewn cohorts ar gyfer yr y galw am brydiau bwyd am ddim.

Ar hyn o bryd mae 14 athro (2 athro rhan amser, gan gynnwys y pennaeth a dwy rhan-amser). Mae 10 dosbarth, gan gynnwys y dosbarth Meithrin rhan-amser. Caiff y rhan fwyaf o'r ddisgyblion eu haddysgu mewn grwpiau blwyddyn, gyda dau ddosbarth oedran cymysg. Mae 12 cynorthwy-ydd addysgu amser llawn, ac un sy'n rhan-amser, ynghyd ag un swyddog gweinyddol ysgol amser llawn ac un cynorthwy-ydd gweinyddol rhan-amser. Mae gan yr ysgol aelod o staff sydd yn Swyddog Cefnogi teuluoedd rhan amser.

Mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion (92.1%) yn ystyried eu hunain i fod yn Wyn Prydeinig; Cymraeg neu Saesneg yw iaith gyntaf 91.5% o'r disgyblion. Daw oddeutu 37% o'r disgyblion o gartrefi lle mae'r un neu ddau riant yn siarad Cymraeg. Mae 8.5%% o ddisgyblion o grwpiau lleiafrifoedd ethnig a * yn siarad Saesneg fel Iaith Ychwanegol ar hyn o bryd.

Penodwyd pennaeth presennol yr ysgol ym mis Ionawr 2020 a'r dirprwy bennaeth presennol ym mis Medi 2006. Arolygwyd yr ysgol yn llawn ym mis Ionawr 2024, gyda arolwg interim yn Medi 2026.

£4684 oedd cyllideb Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn-y-môr fesul disgybl yn 2025/26. Y cyfartaledd fesul disgybl mewn ysgolion cynradd yn Ninas Abertawe oedd £5,355.

1.3 Prif-ffrydio cydraddoldeb mewn polisi ac arfer

Ein nod yw darparu cyfleoedd i bob disgybl lwyddo a chyrraedd y lefel uchaf o gyflawniad personol. Er mwyn gwneud hyn, byddwn yn:

- Defnyddio data cyd-destunol er mwyn gwella ein ffyrdd o gefnogi unigolion a grwpiau o ddisgyblion;
- Monitro data cyflawniad yn ôl y nodweddion gwarchodedig amrywiol a mynd i'r afael ag unrhyw fylchau;
- Ystyried cyflawniad pob disgybl wrth gynllunio dysgu yn y dyfodol a gosod targedau heriol;
- Sicrhau mynediad cyfartal i bob disgybl a'i baratoi ar gyfer bywyd mewn cymdeithas amrywiol;
- Defnyddio deunyddiau sy'n adlewyrchu amrywiaeth yr ysgol, y boblogaeth a'r gymuned leol o ran y nodweddion gwarchodedig amrywiol, heb ddefnyddio ystrydebau;
- Hyrwyddo agweddau a gwerthoedd a fydd yn herio ymddygiad gwahaniaethol neu ragfarnau;
- Darparu cyfleoedd i ddisgyblion werthfawrogi eu diwylliant eu hunain ac yn dathlu amrywiaeth diwylliannau eraill;
- Ceisio cynnwys pob rhiant wrth gefnogi addysg ei blentyn;
- Annog trafod cydraddoldeb mewn ystafelloedd dosbarth ac ystafell y staff, gan adlewyrchu ystrydebau, esboniadau a'r effaith ar ddysgu;
- Cynnwys ymagweddau addysgu yn yr ystafell ddosbarth sy'n briodol i holl boblogaeth yr ysgol, sy'n gynhwysol ac sy'n ystyried ein disgyblion.

1.4 Pennu ein hamcanion cydraddoldeb

Rydym yn cydnabod ein dyletswydd a'n cyfrifoldeb i sefydlu cydraddoldeb i bob dysgwr, staff, aelodau eraill o gymuned yr ysgol, a defnyddwyr gwasanaeth, heb ystyried unrhyw nodweddion gwarchodedig a ddiffinnir yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

- Oed
- Anabledd
- Ailbennu rhywedd
- Priodas a phartneriaeth sifil
- Beichiogrwydd/Mamolaeth
- Hil
- Crefydd neu gred
- Rhyw
- Tueddfryd rhywiol

Gweler hefyd ganllawiau Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a Crefydd ACRH a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg CGM a'r hyn ag amlinellir yn y ddogfen CiG.

Diben ein **Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS)** yw cyflawni'r ddyletswydd i hyrwyddo cydraddoldeb i bawb a sicrhau bod tegwch a chydraddoldeb wrth wraidd cymuned ein hysgol a phob agwedd ar gynlluniau a pholisïau ein hysgol.

Wrth bennu amcanion cydraddoldeb yr ysgol hon, rydym yn rhoi ystyriaeth briodol i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus i:

1. Ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, fictimeiddio ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan y Ddeddf;
2. Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd berthnasol a warchodir a phobl nad ydynt yn ei rhannu
3. Meithrin perthnasoedd da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd berthnasol a warchodir a phobl nad ydynt yn ei rhannu.
4. Lleihau effaith tlodi ar ddisgyblion yr ysgol.

Pennir ein CCS a'n hamcanion cydraddoldeb yn sgil y canlynol:

- Barn ein cyngor ysgol a'r corff llywodraethu sydd wedi cymryd rhan wrth ddatblygu'r cynllun;
- Materion a gododd o ganlyniad i'n dadansoddiad o ddata ein disgyblion, e.e. data cyrhaeddiad plant bregus, data lles a phrofion cendlaethol;
- Blaenoriaeth Llywodraeth Cymru a Sir Abertawe

Gweler ein Cynllun gwariant ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion

Nodir amcanion cydraddoldeb ein hysgol yn **Atodiad 2**.

2. Cyfrifoldebau

2.1 Corff Llywodraethu

Mae'r corff llywodraethu wedi nodi ei ymrwymiad i gydraddoldeb ac amrywiaeth yn y cynllun hwn a bydd yn parhau i wneud popeth posib i sicrhau bod yr ysgol yn hollol gynhwysol i ddisgyblion, ac yn ymatebol i'w hanghenion yn seiliedig ar y nodweddion gwarchodedig. Mae'r corff llywodraethu'n:

- Ceisio sicrhau na wahaniaethir yn erbyn pobl pan fyddant yn gwneud cais am swyddi yn ein hysgol;
- Cymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn rhoi mynediad i bobl anabl, ac yn ymdrechu i gyfathrebu â rhieni, gofalwyr a disgyblion mewn modd cynhwysol;
- Sicrhau na wahaniaethir yn erbyn unrhyw ddisgybl yn ein hysgol.

Er mwyn bodloni ei gyfrifoldeb o ran adrodd, bydd y corff llywodraethu'n adrodd ar gynnydd y CCS yn flynyddol, fel rhan o'i Adroddiad Blynyddol i rieni.

2.2 Pennaeth/Uwch-dîm Arwain (UDA)

Mae'r Uwch-dîm Arwain yn hyrwyddo cydraddoldeb ac yn dileu gwahaniaethu drwy'r canlynol:

- Rhoi CCS yr ysgol ar waith, wedi'i gefnogi gan y corff llywodraethu;
- Sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o dan y Ddeddf ac yn hollol ymwybodol o'r CCS ac amcanion cydraddoldeb ein hysgol;
- Sicrhau bod pob panel penodi'n rhoi ystyriaeth briodol i'r cynllun hwn, er mwyn sicrhau na wahaniaethir yn erbyn neb o ran cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant;
- Hyrwyddo egwyddor cyfle cyfartal wrth ddatblygu'r cwricwlwm, a hyrwyddo parch at bobl eraill a chyfle cyfartal i gymryd rhan ym mhob agwedd ar fywyd yr ysgol;
- Ymdrin ag unrhyw achosion o fwlio, aflonyddu neu wahaniaethu yn unol â pholisïau'r awdurdod a'r ysgol.

2.3 Staff – addysgu a rhai nad ydynt yn addysgu

Mae'r ysgol yn ystyried bod cydraddoldeb yn gyfrifoldeb i bawb. Mae pob aelod o staff yn cyfrannu at sicrhau bod ein hysgol yn gymuned deg, gyfiawn a chydlynol drwy:

- Sicrhau y caiff pob disgybl ei drin yn deg, yn gyfartal ac â pharch, gan gynnal ymwybyddiaeth o CCS yr ysgol;
- Ymdrechu i ddarparu deunydd sy'n rhoi delweddau cadarnhaol yn seiliedig ar y nodweddion gwarchodedig ac sy'n herio delweddau ystrydebol;
- Herio unrhyw achosion o ragfarn, a chofnodi unrhyw achosion difrifol fel y'u pennir ym mholisïau'r awdurdod lleol a'r ysgol, e.e. adrodd am achosion o hiliaeth;
- Cefnogi gwaith staff ategol neu gynorthwyol a'u hannog i ymyrryd mewn modd cadarnhaol yn erbyn unrhyw achosion o wahaniaethu.

3. Casglu gwybodaeth a chynnwys

3.1 Diben a phroses

Mae casglu gwybodaeth yn allweddol i'n cefnogi i wneud y canlynol:

- Penderfynu ar gamau gweithredu i'w cymryd er mwyn gwella cydraddoldeb a dileu gwahaniaethu yng nghymuned yr ysgol
- Adolygu ein perfformiad
- Ymgymryd â'r Asesiadau Effaith Cydraddoldeb.

Mae cynnwys yn seiliedig ar yr wybodaeth a geir am y grwpiau gwahanol a gynrychiolir. Ein nod yw gwneud hyn mewn modd mor gyflawn â phosib, gan gydnabod sensitifrwydd materion sy'n gysylltiedig â'r nodweddion gwarchodedig gwahanol. Mae'r cynnydd hwn yn bwysig er mwyn deall holl anghenion amrywiol cymuned yr ysgol.

3.2 Mathau o wybodaeth a gesglir

Mae'r amrywiaeth eang o wybodaeth a gesglir er mwyn cefnogi ein cynllunio a'n camau gweithredu i hyrwyddo cydraddoldeb a dileu gwahaniaethu'n cynnwys y canlynol:

- Data cyrhaeddiad a chynnydd disgyblion sy'n gysylltiedig â grwpiau gwahanol;
- Mynd ati i geisio barn Cyngor yr Ysgol a'r Pwyllgor Lles, a chynnwys eu barn mewn ffordd sy'n gwerthfawrogi eu cyfraniad;
- Cofnodion o fwlio ac aflonyddu ar sail unrhyw nodwedd warchodedig.

3.3 Cynnwys

Mae'r ysgol yn cynnwys **rhanddeiliaid**, gan gynnwys disgyblion, staff, rhieni/gofalwyr, llywodraethwyr a defnyddwyr eraill yr ysgol, mewn cysylltiad â phob dyletswydd cydraddoldeb. Rydym yn sicrhau ein bod yn cyfathrebu â phawb mewn modd hygyrch, gan ddefnyddio dehonglwyr a fformatau gwybodaeth gwahanol pan fo'n briodol.

Ystyrir barn rhanddeiliaid a grwpiau eraill sy'n gysylltiedig â chydraddoldeb o ddifrif wrth i ni bennu ein blaenoriaethau.

4. Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Yn y bôn, mae AEC yn fodd o edrych ar yr hyn rydym yn ei wneud fel ysgol i sicrhau nad yw ein polisïau'n a'n cynigion yn gwahaniaethu yn erbyn pobl ar sail y canlynol:

- Oed
- Anabledd
- Ailbennu rhywedd
- Priodas a phartneriaeth sifil
- Beichiogrwydd a mamolaeth
- Hil
- Crefydd neu gred/diffyg cred
- Rhyw
- Tueddfryd rhywiol
- Cymraeg

Diben AEC yw nodi unrhyw risgiau posib o ran gwahaniaethu anghyfreithlon a chyfleoedd i hyrwyddo cydraddoldeb. Maent hefyd yn cefnogi cyflwyno rhagoriaeth o ran diwallu anghenion pawb.

Byddwn yn cynnal AEC ar ein holl bolisïau a'n cynigion y gellir, yn ein barn ni, effeithio arnynt gan broblemau cydraddoldeb.

5. Amcanion a Chynlluniau Gweithredu

Y canlynol yw ein hamcanion cydraddoldeb:

1. Lleihau'r bwlch i'r plant bregus a disgyblion sy'n derbyn prydiau bwyd am ddim yn y pynciau craidd drwy gynnal rhaglenni dal i fyny/ymyrryd ar gyfer llythrennedd a rhifedd.

2. Monitro a dadansoddi cyflawniad disgyblion yn ôl nodweddion gwarchodedig, gweithredu ar dueddiadau/batrymau yn y data sy'n gofyn am gefnogaeth ychwanegol er mwyn lleihau'r gwahaniaeth.

3. Dathlu digwyddiadau diwylliannol drwy gydol y flwyddyn er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth o grwpiau ethnig gwahanol. Ymgysylltu yn fwy â'r gymuned a'i gwahodd i ddod i siarad am a dathlu eu traddodiadau megis y ganolfan Affrica/Tseiniaidd.

4. Dylunio y cwricwlwm mewn modd sy'n cynnwys amcanion Gofynion Ehangach y Cwricwlwm (GE) a sy'n gyrru disgyblion ar pedwar diben Cwriclwwm i Gymru Y 4 diben

5. Cyhoeddi a hyrwyddo'r Polisi Cydraddoldeb ar wefan yr ysgol a chyfarfodydd staff/llywodraethwyr.

Ceir mwy o wybodaeth am sut mae'n amcanionyn cysylltu gyda rhai y Sir yn **Atodiad 1**. Ceir hyd i'r camau gweithredu yn **Atodiad 2**. Ceir hyd i'r camau hygyrchedd ADY yn **Atodiad 3**.

Mae'r ysgol yn gwerthuso effeithiolrwydd y CCS yn rheolaidd, drwy'r corff llywodraethu ac Estyn, pan arolygir yr ysgol.

6. Cyhoeddi ac adrodd

Byddwn yn cyhoeddi ein CCS ar wefan ein hysgol a sicrhau ei fod ar gael o swyddfa'r ysgol. Bydd y cynllun ar gael mewn amrywiaeth o fformatau ar gais.

Defnyddir yr holl ddata a gesglir at y diben hwn yn unig: dadansoddi tueddiadau yn ôl nodweddion gwarchodedig o ran perfformiad, y nifer sy'n derbyn gwasanaethau'r ysgol neu'r awdurdod lleol, a boddhad â'r gwasanaethau hynny. Caiff gwybodaeth o'r fath ei storio ar wahân i wybodaeth bersonol sy'n adnabod yr unigolyn. Er mwyn diogelu cyfrinachedd unigolion pan gyhoeddir gwybodaeth am dueddiadau, ni chyhoeddir deunydd am lai na 5 unigolyn.

7. Monitro ac adolygu

Fel rhan o'n cyfrifoldeb i fonitro'r CCS, rydym yn ymrwymo i wneud y canlynol:

- Ailystyried a dadansoddi'r wybodaeth a'r data a ddefnyddiwyd i nodi blaenoriaethau ein hamcanion cydraddoldeb;

- Adolygu cynnydd yn erbyn ein hamcanion cydraddoldeb.

Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn-y-môr

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2026 – 2030

Atodiadau

Atodiad 1 Amcanion Llywodraeth a Sir
Atodiad 2 Amcanion Cydraddoldeb a Chynllun - Gweithredu'r Ysgol
Atodiad 3 Cynllun Mynediad Presennol yr Ysgol

Atodiad 1

Cynllun Cydraddoldeb Strategol Abertawe

Adran 1 - Cyflwyniad
Mae Abertawe'n Ddinas Hawliau Dynol. Dyma'r tro cyntaf i ni gyfuno'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS) â'n hymrwymiadau Hawliau Dynol. Bydd y cynllun yn amlinellu sut byddwn yn parhau i fodloni'n hymrwymiadau i hawliau dynol a chydraddoldeb, a sut byddwn yn bodloni'n rhwymedigaethau cyfreithiol o fewn Deddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

Dinas Hawliau Dynol
Datganodd Cyngor Abertawe a'n partneriaid ar y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ei hun yn Ddinas Hawliau Dynol ym mis Rhagfyr 2022, yn dilyn 18 mis o waith sylfaen ac ymgysylltu.
Rydym yn bwriadu cyflawni ein haddewid i fod yn Ddinas Hawliau Dynol drwy osod hawliau dynol wrth wraidd ein penderfyniadau drwy:

- Gynnwys ein cymunedau a'r rhai rydym yn eu gwasanaethau i wireddu eu hawliau dynol.
- Adeiladu ar waith sy'n cael ei wneud ar draws y ddinas sydd wedi'i lywio gan ymrwymiad i hawliau dynol a chyfiawnder cymdeithasol.
- Gwneud hawliau dynol yn sail i'n gwaith o gynllunio a darparu gwasanaethau.
- Cydnabod bod hawliau dynol yn hanfodol i'n polisïau a'n gweithredoedd, yn unigol ac ar y cyd

Cynlluniau Ategol
Ni all y cynllun hwn sefyll ar ei ben ei hun. Mae ganddo gysylltiadau agos iawn â nifer o feysydd gwaith allweddol y Cyngor, er enghraifft, Cynllun gwella corfforaethol, y Strategaeth Trechu Tlodi, Cydlyniant Cymunedol, y Cynllun Lles Lleol, y Gymraeg, y Straegaeth Cydgynhyrchu, y Cynllun Datbylygu Lleol, Strategaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Trais Rhywiol Abertawe 2023-2026 a Strategaeth Abertawe Mwy Diogel.
Mae cydraddoldeb yn thema allweddol drwy gydol yr holl waith hwn; wrth ddatblygu'r cynllun hwn, rydym wedi ymgysylltu â chydweithwyr a phreswylwyr i sicrhau ein bod yn adeiladu ar waith presennol ac arfaethedig.

Gellir gweld cynllun 2024-2028 ar y wefan yma: Cynllun Hawliau Dynol a chydraddol deb Strategol 2024-2028 - Abertawe

Atodiad 2

Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn-y-môr

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2022 – 2026
Amcanion Cydraddoldeb a Chynllun Gweithredu

Llinyn Cydraddoldeb	Amcanion/Cam Gweithredu	Sut caiff effaith y cam gweithredu ei fonitro?	Cyfrifoldeb dros fonitro	Amserlenni	Dangosyddion llwyddiant
Cydraddoldeb rhyw	Lleihau'r bwlch rhyw yn y pynciau craidd drwy gynnal rhaglenni dal i fyny/ymyrryd ar gyfer llythrennedd a rhifedd.	Data asesiadau athrawon Cyfarfodydd Cynnydd Disgyblion	Pennaeth, Dirprwy, CLl	Gweler y Cynllun 6 tymor	Lleihau'r bwlch rhyw yn asesiadau athrawon yn y Cyfarfodydd Cynnydd Disgyblion
Cydraddoldeb rhyw	• Herio stereoteip gyrfaoedd i fechgyn a merched trwy ddefnydd o wefannau Gyrfa Cymru a gwahodd aelodau o'r gymuned gwaith i ddod i siarad â disgyblion e.e	Cynlluniau'r ysgol Gwaith disgyblion Siarad gyda disgyblion	UDA Dirprwy Bennaeth – sydd a chyfrifolden Gyrfaoedd	Fel rhan o werthuso dynluniad cwricwlwm	Plant yn trafod gyrfaoedd ac yn deall pa sgiliau a gwybodaeth a fydd angen ar y gyrfaoedd hyn.

	peirianwraig, dyn sy'n gweithio fel gofalwr a.y.y.b • Sicrhau bod addysgeg yn agor y drws i gefnogi gwahanol fathau o ddysgu.				
Nodweddion gwarchodedig	Monitro a dadansoddi cyflawniad disgyblion yn ôl nodweddion gwarchodedig, gweithredu ar dueddiadau/batrymau yn y data sy'n gofyn am gefnogaeth ychwanegol er mwyn lleihau'r gwahaniaeth.	Cyfarfoodydd Cynnydd disgyblion yn edrych yn benodol am batrymau yng nghyrraeddiad a chynnydd disgyblion Profion mewnol yr ysgol Profion Cenedlaethol	Pennaeth, UDA	Bob blwyddyn - Data Craidd Yn dymhorol	Mae dadansoddi asesiadau athrawon yn awgrymu bod y bwlch yn lleihau ar gyfer grwpiau cydraddoldeb.
Cydraddoldeb hiliol	• Dathlu digwyddiadau diwylliannol drwy gydol y flwyddyn er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth o grwpiau ethnig gwahanol. • Gwahodd aelodau o'r gymuned yn Abertawe e.e yr Affrica Centre, Canolfan Tsienaidd, ymweliadau a'r Mosg. • Hyfforddiant staff ysgol gan https://darpl.org/ neu drwy'r bartneriaeth. • Parhau gyda'r gwaith gyda'r Empathy Lab	Gofnodion Gwasanaethau Siarad gyda Disgyblion Arolwg i'w gynnal gan Gyngor yr Ysgol	Arweinydd CGM ac arweinydd Cynhwysiant Yr holl staff	Medi 2026-Gorffennaf 2030	Ymwybyddiaeth gynyddol o gymunedau, credoau ac ethnigrwydd gwahanol, wedi'i phrofi drwy ddadansoddi arolygon.

Nodweddion gwarchodedig	• Cyhoeddi a hyrwyddo'r Polisi Cydraddoldeb ar wefan yr ysgol a chyfarfodydd staff/llywodraethwyr.	Cwestiwn penodol i'w ychwanegu at yr holiadur rhieni diwedd blwyddyn o ran cydraddoldeb.	Pennaeth	Hydref 2026	Rhieni'n ymwybodol o'r polisi
Effaith Tlodi	• Defnydd o grantiau megis GDD yn cael ei ddefndnyddio i leihau y rhwystrau i ddysgu	Cyllideb yr ysgol Safonau dysgu disgyblion	EW a RHJ	Blynyddol	
Think Equal (Meddwl Cydraddol)	Cyflwyno y rhaglen Think Equal – pecyn o weithgareddau a llyfrau sy'n hyrwyddo cydraddoldeb – yn y meithrin, derbyn a blwyddyn 1	Cynlluniau Sgwrsio gyda dysgwyr Dyddiaduron Dysgu a gwaith ar See Saw	RHJ UDA	Derbyn Meithrin Blwyddyn 1	Bydd gwybodaeth a sgiliau cymdeithasol, emosiynol a moesegol y dysgwyr yn datblygu.

Atodiad 3

Cynllun Hygyrchedd

Cyflwyniad

Mae'r cynllun hwn wedi'i lunio yn unol â'r ddyletswydd gynllunio yn Neddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf AAA ac Anabledd 2001 (SENDA).
Mae'n defnyddio'r arweiniad a nodir yn "Ysgolion Hygyrch: Cynllunio i wella mynediad i ysgolion ar gyfer disgyblion anabl' a gyhoeddwyd gan y DfES ym mis Gorffennaf 2002.

Diffiniad o Anabledd

Diffinnir anabledd gan Ddeddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995 (DGSA) fel hyn:
“Mae person yn anabl os oes ganddo ef/ganddi hi nam corfforol neu feddyliol sydd ag effaith sylweddol a thymor hir ar ei allu i wneud gweithgareddau pob dydd arferol.”

Amcan Allweddol

Lleihau a dileu rhwystrau i fynediad i'r cwricwlwm a sicrhau cyfranogiad disgyblion, a darpar ddisgyblion, a chanddynt anabledd yng nghymuned yr ysgol.

Egwyddorion

- Mae cydymffurfio â'r DGSA yn gyson â nodau a pholisi cyfle cyfartal yr ysgol, a gweithrediad polisi AAA yr ysgol.
- Mae'r ysgol yn cydnabod ei dyletswydd o dan y DGSA (fel y'i diwygiwyd gan SENDA) i wneud y canlynol:
    - Peidio â gwahaniaethu yn erbyn disgyblion anabl yn ei derbyniadau a'i gwaharddiadau, ac wrth ddarparu addysg a gwasanaethau cysylltiedig
    - Peidio â thrin disgyblion anabl yn llai ffafriol
    - Cymryd camau rhesymol er mwyn peidio â rhoi disgyblion anabl dan anfantais sylweddol
    - Cyhoeddi Cynllun Hygyrchedd.
- Wrth gyflawni eu dyletswyddau, bydd llywodraethwyr a staff yn ystyried Côd Ymarfer y CHA (2002).
- Mae'r ysgol yn cydnabod ac yn gwerthfawrogi gwybodaeth rhieni am anabledd eu plentyn a'i effaith ar ei allu i gyflawni gweithgareddau arferol, ac yn parchu hawl y rhieni a'r plentyn i gyfrinachedd.

- Mae'r ysgol yn cynnig cwricwlwm eang a chytbwys i bob disgybl; caiff ei ddiwygio a'i addasu er mwyn diwallu anghenion disgyblion unigol a'r dulliau dysgu y maent yn eu ffafrio. Mae hefyd yn cefnogi'r egwyddorion allweddol yn fframwaith Cwricwlwm Cenedlaethol 2008, sy'n sail i ddatblygu cwricwlwm mwy cynhwysol, sef:
    - Gosod heriau dysgu addas
    - Ymateb i anghenion dysgu amrywiol disgyblion
    - Goresgyn rhwystrau posib i ddysgu ac asesu ar gyfer unigolion a grwpiau o ddisgyblion.

Gweithgaredd

a) Addysg a gweithgareddau cysylltiedig

Bydd yr ysgol yn parhau i geisio, a dilyn, gyngor gwasanaethau'r AALl, fel athrawon ymgynghorol arbenigol ac arolygwyr/ymgynghorwyr ADY, a gweithwyr iechyd proffesiynol priodol o Ymddiriedolaethau lleol y GIG.

b) Amgylchedd ffisegol

Bydd yr ysgol yn ystyried anghenion disgyblion ac ymwelwyr a chanddynt anawsterau corfforol a nam synhwyraidd pan fyddant yn cynllunio ac yn gwneud gwelliannau a gwaith adnewyddu ar y safle a'r eiddo yn y dyfodol, fel mynediad gwell, goleuadau, acwsteg a chynlluniau lliw, a chyfleusterau a gosodiadau mwy hygyrch.

c) Darparu gwybodaeth

Bydd yr ysgol yn ymwybodol o wasanaethau lleol, gan gynnwys y rhai gan yr AALl, wrth ddarparu gwybodaeth mewn fformatau gwahanol pan fydd eu hangen neu ar gais.

Cynllun Gweithredu

(gweler isod)

Polisïau Cysylltiedig

Bydd y cynllun hwn yn cyfrannu at adolygu a diwygio polisïau cysylltiedig yr ysgol, e.e.

- Cynllun Datblygu Ysgol
- Y Cod ADY a’r Llawlyfr Sir Abertawe
- Polisi Cyfleoedd Cyfartal
- Polisïau'r Cwricwlwm

Cynllun Hygyrchedd – Tymor Byr – Dyluniad yr Ysgol				
Targed	**Strategaethau**	**Deilliant**	**Amserlen**	**Nodau a gyflawnwyd**
Gwella gweledegdd y grisiau mewnol ac allanol	Ail-baentio stribedi/llinellau sydd wedi colli eu lliw	Ail-baentio stribedi a llinellau sydd wedi pylu er mwyn sicrhau eu bod yn glir ac yn weladwy.	Yn flynyddol	
Sicrhau bod staff yn defnyddio adnoddau gweledol, megis amserlenni darluniadol, yn gyson ac yn effeithiol.	Defnyddio adnodd Wigit i sicrhau cysondeb wrth ddefnyddio symbolau a delweddau ar draws yr ysgol	Defnyddio adnodd Wigit er mwyn sicrhau cysondeb yn y defnydd o symbolau a delweddau ar draws yr ysgol.	Yn dymhorol	
Trefnu ystafelloedd dosbarth a'r amgylchedd dysgu mewn modd sy'n diwallu anghenion disgyblion ag anableddau, er enghraifft nam ar y clyw neu anghenion corfforol.	Y Pennaeth a'r CADY i ystyried trefniadaeth a darpariaeth ystafelloedd dosbarth, ynghyd â hygyrchedd adnoddau ar gyfer disgyblion ag anawsterau iaith a lleferydd/corfforol.	Y Pennaeth i adolygu trefniadaeth a defnydd y gofod storio yn yr ystafelloedd dosbarth, ynghyd â hygyrchedd adnoddau ar gyfer disgyblion ag anawsterau iaith a lleferydd.	Yn ôl y galw	

Cynllun Hygyrchedd – Tymor Canolig – Dyluniad yr Ysgol				
Targedau	**Strategaethau**	**Deilliant**	**Amserlen**	**Nodau a gyflawnwyd**
Cynnwys a Chynhwysiant yn yr Amgylchedd Dysgu Datblygu cyfleoedd chwarae a dysgu sy'n hyrwyddo cynhwysiant, perthyn a lles pob disgybl.	• Datblygu parthau chwarae, megis y Parth Symud a'r Parth Tawel, er mwyn cynnig amrywiaeth o gyfleoedd chwarae sy'n diwallu anghenion gwahanol ddisgyblion. • Darparu ystod o weithgareddau, adnoddau chwarae a mannau addas, gan gynnwys ardal astro durf ar gyfer eistedd a hamddena'n dawel, ynghyd â defnydd o rannau rhydd ac offer chwarae yn y Parth Symud.	Bydd disgyblion yn cymryd rhan mewn ystod ehangach o brofiadau chwarae sy'n adlewyrchu eu hanghenion unigol, gan gefnogi cynhwysiant, lles a rhyngweithio cadarnhaol â chyfoedion.	2026-230	

Hygyrchedd Ystafelloedd Dosbarth Trefnu ystafelloedd dosbarth mewn modd sy'n sicrhau mynediad cyfartal ac yn diwallu anghenion pob disgybl, gan gynnwys y rhai ag anghenion hygyrchedd yn awr ac yn y dyfodol.	• Cynyddu ymwybyddiaeth staff o anghenion disgyblion ag anableddau drwy gyngor a hyfforddiant gan Ymgynghorydd ADY yr Awdurdod Lleol. • Adolygu trefniadaeth ystafelloedd dosbarth yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod yr amgylchedd dysgu a'r adnoddau'n hygyrch i bawb. • Rhannu a gweithredu arferion effeithiol i gefnogi anghenion hygyrchedd disgyblion.	Bydd staff yn gweithredu strategaethau priodol i ddiwallu anghenion disgyblion, gan wella mynediad at yr amgylchedd dysgu a'r adnoddau sydd ar gael.	Yn ôl y galw, 2026-2030	

Gardd Lles Defnyddio'r Ardd Les i gefnogi lles emosiynol a datblygiad personol disgyblion.	• Defnyddio'r Ardd Les fel adnodd i gefnogi disgyblion bregus a'r rhai ag anghenion emosiynol. • Sicrhau bod staff yn defnyddio'r ardal i gefnogi hunanreoleiddio, datblygu ymdeimlad o ddiogelwch a chryfhau ymdeimlad o berthyn.	Bydd disgyblion sy'n defnyddio'r Ardd Les yn datblygu eu llythrennedd emosiynol, eu sgiliau hunanreoleiddio a'u hymdeimlad o les.	Ionawr 2027 ymlaen.	

Cynllun Hygyrchedd– Tymor Hir – Dyluniad yr Ysgol				
Targedau	**Strategaethau**	**Deilliant**	**Amserlen**	**Nodau a gyflawnwyd**
Y Gilfach Glyd Datblygu darpariaeth arbenigol drwy sefydlu Y Gilfach Glyd er mwyn cefnogi disgyblion ag anghenion synhwyraidd, emosiynol, trawma, ymddygiadol, cymdeithasol a chyfathrebu.	• Datblygu ystafell benodol i gynnal ymyriadau wedi'u targedu sy'n ymateb i anghenion unigol disgyblion. • Penodi aelod o staff i arwain a chydlynu'r ddarpariaeth, gan gynnwys trefnu a monitro ymyriadau, cefnogi staff a rhannu arfer effeithiol. • Datblygu ystod briodol o adnoddau a strategaethau i ddiwallu anghenion amrywiol disgyblion.	Bydd disgyblion yn cael mynediad at gymorth amserol a phwrpasol sy'n diwallu eu hanghenion unigol ac yn cefnogi eu lles, eu hymgysylltiad a'u cynnydd	2027-203	

Cynnal a Datblygu'r Adeilad Sicrhau bod adeilad a safle'r ysgol yn parhau i fod yn hygyrch ac yn addas ar gyfer anghenion pob disgybl.	• Cynnal adolygiadau rheolaidd o adeilad a safle'r ysgol er mwyn nodi unrhyw rwystrau i hygyrchedd. • Ystyried gofynion hygyrchedd wrth gynllunio unrhyw waith cynnal a chadw neu welliannau i'r adeilad. • Cydweithio â'r Awdurdod Lleol a gwasanaethau perthnasol i weithredu gwelliannau lle bo angen.	Bydd yr ysgol yn darparu amgylchedd diogel, cynhwysol a hygyrch sy'n gallu diwallu anghenion disgyblion presennol a disgyblion yn y dyfodol	Parhaus (2026-2030	

Cynllun Hygyrchedd — Cyflwyno'r Cwricwlwm				
Targedau	**Strategaethau**	**Deilliant**	**Amserlen**	**Nodau a gyflawnwyd**

Sicrhau bod pob aelod o staff yn meddu ar y wybodaeth, y sgiliau a'r hyder i gynllunio a darparu cwricwlwm cynhwysol sy'n diwallu anghenion pob disgybl.	• Darparu hyfforddiant a chymorth proffesiynol parhaus i staff yn unol ag anghenion disgyblion a blaenoriaethau'r ysgol. • Cryfhau dealltwriaeth staff o arferion cynhwysol, addysgeg effeithiol a darpariaeth ADY drwy hyfforddiant, canllawiau staff a chydweithio â'r CADY. • Sicrhau bod staff yn gweithio'n effeithiol gydag asiantaethau allanol a gweithwyr proffesiynol perthnasol wrth gynllunio darpariaeth. • Datblygu gallu staff i addasu dysgu, profiadau a chymorth er mwyn sicrhau mynediad cyfartal i'r cwricwlwm. • Monitro ansawdd y ddarpariaeth drwy graffu ar gynllunio, arsylwadau	• Bydd staff yn cynllunio ac yn darparu profiadau dysgu cynhwysol sy'n ymateb i anghenion amrywiol disgyblion. • Bydd pob disgybl yn gallu cael mynediad at y cwricwlwm ac yn derbyn y gefnogaeth briodol i wneud cynnydd. • Bydd disgyblion yn datblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r medrau i gyflawni eu potensial o fewn pedwar diben y Cwricwlwm i Gymru. • Bydd cydweithio effeithiol rhwng staff, y CADY ac asiantaethau partner yn cryfhau darpariaeth a deilliannau disgyblion. • sicrhau cwricwlwm cynhwysol sy'n galluogi pob disgybl i wneud cynnydd o'u man cychwyn**,** gan adlewyrchu'r egwyddorion o	Yn ôl y galw ac yn barhaus drwy'r cylch monitro a gwerthuso ysgol.	I'w hadolygu'n flynyddol fel rhan o broses hunanwerthuso a chynllun gwella'r ysgol.

	dysgu, gwaith disgyblion a gwybodaeth am gynnydd.	gynnydd, cynhwysiant a pherthyn.		